

Torsvatnet**

Referansedata

Fylke: Nord-Trøndelag
Kommune: Mosvik
Kartblad: 1622 I
UTM: Ø:592294, N:7072289
H.o.h.: 229-496moh
Areal: 10551 daa

Prosjektilhørighet: Statskog 2006, Fosen
Inventør: THH, SRE, JKL,
Dato feltreg.: 13.06.2006, 13/06/2006, 13/06/2006, 13/06/2006,
Areal: 10551 daa
Vegetasjonssone: Sørboreal
Vegetasjonseksjon: O2-Klart oseanisk

Sammendrag

Torsvatnet ligger på nordsiden av innerste ende av Trondheimsfjorden, rett ovenfor de lange, bratte liene opp fra Norvik-sundet, ca. 7 km sørvest for Mosvik tettsted. Lokaliteten består av et småkupert mellomborealt åslandskap, med det relativt store Torsvatnet sentralt beliggende i ei vid dalgryte midt i området.

Dette er et typisk barskogsområde, med noe mer furuskog enn granskog. Lisider og bekkedaler preges av tunge, kompakte granskoger, som hovedsakelig består av blåbærtype. Frodigere granskog finnes mer lokalt i form av småbregne-, storbregne- og sjeldent høgstaudekog. Relativt hyppig, med med liten arealdekning, inngår også noe gransumpskog. De frodigste og rikeste granskogene finnes rundt Trosetseteråsen sørøst i området, her kommer det også inn litt lågurtgranskog, til dels av rik type. En sørvendt helling i den markerte vestvendte bekkedalen/kløfta her har meget rik lågurtgranskog, med arter som blåveis, fingerstarr, myske, myskegras etc. Treslagsvariasjonen er stort sett beskjedent, og andelen løvtrær er jevnt over lav (med unntak av småvokst bjørk på høyere nivåer). Granskogen er for det meste en hardt påvirket, moderat til brukbart sjiktet skog i alders- og sein optimalfase. For det meste er det ganske sparsomt med død ved. Unntak gjelder granskogen som står på Trosetseteråsen; denne skogen har et fint naturskogs preg, godt sjiktet og med innslag av ganske gamle og grove trær, samt spredt en del læger i tidlige nedbrytningsstadier. Kjerneområdet vest på åsen skiller seg ut som svært verdifullt

Furuskog dominerer store arealer oppe på heiene både i øst og vest. Det meste er av typisk røsslyng-blokkebær-type, men også bærlyngskog kommer inn stedvis i litt tørre sørhellinger. Mye av furuskogen har et ganske glissent preg, og er eldre, hardt plukkogst påvirket naturskog der gamle trær er sjeldne og død ved bare finnes i liten mengde. Skogen er imidlertid brukbart sjiktet og med ganske god spredning på alder og dimensjoner. Den eldste furuskogen finnes i Slettheia-Litlknuken-området, hvor det til dels inngår tydelig gamle trær og også noe mer død furu enn ellers i området. Den mest kompakte furuskogen finnes imidlertid i øst, der det er utviklet relativt virkesrike furuskoger i noen av hellingene. Her kan det noen steder også stå en ganske fin barblendingsskog.

Samlet sett vil vi vurdere naturverdiene i dette området som moderat til middels. I positiv forstand teller at området er relativt stort, det er godt arrondert (tar opp i seg hele den vide dalgryta og nedbørsfeltet til Torsvatnet forutsatt den største avgrensningen), det har innslag av en del ganske produktive og kompakte granskoger, noen kjerneområder med betydelige kvaliteter knyttet til fuktig og rik granskog (inkludert tilnærmet urskogs preg i et lite parti). Artsmangfoldet er ganske variert i granskogene for en del artsgrupper (bl.a. karplanter, lav, moser, i noen grad vedboende sopp, dessuten brukbart potensial for jordboende sopp i lågurtgranskog på Trosetseteråsen). Totalt er det (med sikkerhet) kjent 11 rødlistearter (1 VU, 10 NT) i området. De største naturverdiene er konsentrert til sørøstre deler. Heiene i vest (Slettheia-Litlknuken) står i en mellomstilling; med enkelte kiler av nyere hogster inn i dalsøkkene fra sør, men med visse furuskogskvaliteter. På den annen side er nesten hele området sterkt preget av tidligere tiders gjennomhogster, med påfølgende mangel på gamle trær og død ved, og redusert arts mangfold. I tillegg er området en del preget av tunge hogstinngrep i nyere tid, særlig i form av store ungskogsfelt nordvest for Torsvatnet, som i ganske betydelig grad har redusert verneverdiene og fragmentert området. Det er mulig å utelate mesteparten av disse inngrepene ved å skjære vekk rundt 1500 daa nordvest for Torsvatnet (alternativ avgrensning markert på kart), men arronderingen vil da bli dårligere.

Området bidrar i relativt liten grad til inndekking av skogvernangler. Kriterier som i noen grad berører er (1) viktige forekomster av rødlistearter og (2) gammel skog under naturlig dynamikk (men på svært små arealer), samt så vidt (3) rike skogtyper (lågurtgranskog). En har ikke innslag av svært fuktige, oseaniske granskoger. Antakelig er dette et av de største gjenværende, rimelig naturskogs nære skogområdene på søndre del av Fosen-halvøya, som ellers er hardt preget av omfattende bestandsskogbruk. Slik sett har området en viktig landskapsøkologisk funksjon. Dette forsterkes av kjerneområdene, som kan fungere som spredningsskjermer ettersom resten av området med tiden restaurerer seg selv.

Området vurderes som regionalt verneverdig (**).

Feltarbeid

Området ble undersøkt i godt vær av Tom H. Hofton (østlige og sørlige del), Sigve Reiso (vestlige del) og Jon Klepsland (nordlige del) 13. juni 2006. Hele området ble da ganske godt dekket og undersøkt, men årstiden er uegnet for å fange opp jordboende sopp og ettårige vedboende sopp. Disse artsgruppene er derfor dårlig fanget opp.

Utvelgelse og undersøkelsesområde

Området inngår i arbeidet med økt skogvern på statens grunn. Arbeidsgrensene for undersøkelsesområdet var på forhånd bestemt av Fylkesmannen i Nord-Trøndelag og Direktoratet for Naturforvaltning i samarbeid med Statskog SF. Undersøkelsesområdet omfattet hele Slipra og Høgfoss statsallmenning. Arealene utenfor det avgrensede området viste seg å være sterkt påvirket, med store ungskogsarealer og hogstflater, og er derfor uinteressant i denne sammenheng.

Tidligere undersøkelser

Etter det vi kjenner til er det bare nøkkelbiotopundersøkelsene på statskogs arealer som er relevante i denne sammenhengen. Det ble da avgrenset en stor nøkkelbiotop (244 daa) i granskogsliene mellom Torsvatnet og Trosetseteråsen, som ble gitt A-verdi (Korbøl 2003). Denne har vi valgt å splitte i to atskilte kjerneområder.

Beliggenhet

Torsvatnet ligger på nordsiden av innerste ende av Trondheimsfjorden, rett ovenfor de lange, bratte liene opp fra Norvik-sundet, ca. 7 km sørvest for Mosvik tettsted. Området ligger i et landskap som er sterkt preget av et omfattende bestands-skogbruk, og omgis for det meste av sterkt påvirket skog på alle kanter.

Naturgrunnlag

Topografi

Lokaliteten består av et småkupert mellomborealt åslandskap, med det relativt store Torsvatnet sentralt beliggende i ei vid dalgryte midt i området. Landskapet har "mye" småskalatopografi, med bekkedaler, bratte skråninger i ulike eksposisjoner, åsrygger og småkoller, og åpne myrlendte flyer. Det drenerer mot sør via Kalddalselva ut i Trondheimsfjorden.

Geologi

Området ligger innen Trondheimsfeltets varierte geologi. Berggrunnen i området består av glimmerskifer og glimmergneis (Sigmond et al. 1984), som stedvis gir opphav til ganske rike skogsamfunn lokalt i bratthellinger. Løsmassedekket varierer mye, fra skrint og grunnlendt på ryggene, til ganske mektig avsatt (morene) nede i bekkedalene.

Klima

Området ligger i en generelt humid region, med relativt milde vintre, kjølige somre og ganske mange nedbørsdager. Vegetasjonsseksjonen er klart oseanisk (O2) (Moen 1998). Det er likevel et visst sommervarmt preg på vegetasjonen i deler av området.

Vegetasjon og treslagsfordeling

Torsvatnet er et typisk barskogsområde, med noe mer furuskog enn granskog. Treslagsvariasjonen er stort sett beskje-den, og andelen løvtrær er jevnt over lav (med unntak av småvokst bjørk på høyere nivåer). Lisider og bekkedaler preges av tunge, kompakte granskoger, som hovedsakelig består av blåbærtype. Frodigere granskog finnes mer lokalt i form av småbregne-, storbregne- og sjeldent høgstaudeskog. Relativt hyppig, med med liten arealdekning, inngår også noe gransumpskog. De frodigste og rikeste granskogene finnes rundt Trosetseteråsen sørøst i området, her kommer det også inn litt lågurtgranskog, til dels av rik type. En sørvendt helling i den markerte vestvendte bekkedalen/kløfta her har meget rik lågurtgranskog, med arter som blåveis, fingerstarr, hengeaks, myske, myskegras, skogsalat, taggbregne, skogmarihånd etc. Sørøst på åsen finnes også et lite søkk med en noe spesiell mosaikk mellom rik lågurtskog og rik sumpskog. Generelt har lågurtgranskogene et noe sørøstlig og varmekjært preg, og er i så måte ganske ulikt det som er vanlig lenger nord og vest på Fosen.

Furuskog dominerer store arealer oppe på heiene både i øst og vest. Det meste er av typisk røsslyng-blokkebær-type, men også bærlyngskog kommer inn stedvis i litt tørre sørhellinger. En har også lokalt noe barblandingsskog, selv om dette er ganske små arealer. Myr dekker bare små arealer i området. Dette er nesten utelukkende fattige fastmattemyrer, typisk med mye rome.

Skogstruktur og påvirkning

Granskogen er for det meste en hardt plukkhogstpåvirket, moderat til brukbart sjiktet skog i alders- og sein optimalfase. For det meste er det ganske sparsomt med død ved. Mye av granskogen har et kompakt og ganske virkesrikt skogbilde. Granskogen som står på Trosetseteråsen skiller seg ut, denne skogen har et fint naturskogspreg, godt sjiktet og med innslag av ganske gamle og grove trær (vanlig alder ca 150-170 år), samt spredt en del læger i tidlige nedbrytningsstadier. Kjerneområdet vest på åsen skiller seg ut særlig ut som svært verdifullt; øvre deler av bekkedalen har ubetydelig påvirket granskog; med mosaikk mellom kompakte aldersfasepartier, sterkt sjiktet blodningsfase, og åpne oppløsningsfasepartier; utpreget glennepreg, meget grove og gamle trær, rikelig med læger i ulike nedbrytningsstadier, og høy bonitet. Dette er et meget spesielt skogmiljø. Fin granskog finnes også i bekkedalen ut fra Torsvatnet, selv om denne er noe mer påvirket. Granskogen som står i bekkedaler og beskyttede baklier preges av et stabilt fuktig skogklima, og det er mye epifytter i trærne, selv om skogen ikke kommer helt opp på det nivået som er nødvendig for å få inn de mest fuktighetskrevende artene.

Mye av furuskogen har et ganske glissent preg, og er eldre, hardt plukkhogstpåvirket naturskog der gamle trær (dvs. over 200-250 år) er sjeldne og død ved bare finnes i liten mengde. Skogen er imidlertid brukbart sjiktet og med ganske god spredning på alder og dimensjoner. Den eldste furuskogen finnes i Slettheia-Litlknuken-området, hvor det til dels inngår tydelig gamle trær og også noe mer død furu enn ellers i området. Den mest kompakte furuskogen finnes imidlertid i øst, der det er utviklet relativt virkesrike furuskoger i noen av hellingene. Her kan det noen steder også stå en ganske fin barblandingsskog. I disse liene finnes også mange tiurbeita, flatkronete furuer, den største rundt 60 cm dbh.

Det meste av området har utvilsomt vært hardt utnyttet i tidligere tider. En kan fortsatt se mange spor etter plukkhogster. I bekken ut fra Torsvatnet finnes også flere større vaser av grove tømmerstokker som må ha ligget der lenge, etter fløtning

i vassdraget.

Kjerneområder

I det følgende listes informasjon om de avgrensede kjernelokalitetene i området Torsvatnet. Nummereringen referer til inntegninger vist på kartet.

1 Litlknuken

Naturtype: Gammel barskog - Gammel furuskog
BMVERDI: C
Areal: 317,69daa

UTM: Ø:590800, N:7072000
Hoh: 400-440 moh

Slakt hellende område rundt Litlknuken med gammel naturskog av furu. Skogen er glissent tresatt med stor andel fattige bakkemyrer. Området er tidligere plukkhogst påvirket, men har allikevel god aldersspredning, med stedvis god forekomst av gamle trær. Gadd forekommer jevnt i hele området og læger ligger spredt, oftest som vindfelt gadd. Enkelte signalarter er registrert. Området vurderes som lokalt viktig C.

2 Ålvasslia V

Naturtype: Gammel barskog - Gammel granskog
BMVERDI: B
Areal: 40,41daa

UTM: Ø:590700, N:7071700
Hoh: 360-420 moh

Sørvestvendt bekkesøkk, delvis kløftepreg med gammel fuktig granskog. Brukbart sjiktet barskog med god forryngelse i glenner. Tydelig spor (stubber) etter tidligere gjennomhogster. Allikevel finnes det jevnt med nøkkelelementer som gadd, læger og gamle grove trær. Sett bort fra enkelte gamle grove læger, er det dominans av ferske vindfall. Vegetasjonen domineres av blåbærskog med innslag av småbregneskog og fattig gran-bjørkesumpskog i bunn. Gubbeskjegg var rikelig forekommende i trekronene. Granbendellav og gammelgranskål ble registrert på gamle trær med grov bark. Under en grov rot ble huldrelav dokumentert, samt svartsonekjuke på et gammelt læger. Området er vurdert som viktig (B).

3 Ålvatnet NØ

Naturtype: Gammel barskog - Gammel granskog
BMVERDI: B
Areal: 53,1daa

UTM: Ø:, N:
Hoh: 245-300 moh

Området består av en ganske bratt sørvendt skråning med tung, kompakt granskog. Det meste er trolig småbregne- og blåbærskog. Det er en grov og storvokst granskog, med en del gamle trær og død ved. Området er kun sett fra nedkant og ikke undersøkt nærmere, men har utvilsomt viktige kvaliteter, og anses foreløpig som viktig - verdi B.

4 Torsvassbekken

Naturtype: Gammel barskog - Gammel granskog
BMVERDI: B
Areal: 128,15daa

UTM: Ø:, N:
Hoh: 250-310 moh

Lokaliteten består av bekkedalen ut fra Torsvatnet, som er ganske markert med til dels bratte skråninger på begge sider og en del bergvegger i partier. Det er en tung, kompakt og fuktig gammel granskog, mosaikk småbregneskog (vanligst), blåbærskog og storbregneskog. Skogen er grov og storvokst, aldersfase, middels godt flersjiktet med høyreiste trær, mange på 40-50(-60) cm dbh. Trealder ligger trolig rundt 200 år. Det er store mengder læger i stadium 1-3 (færre 4, få 5). Det meste er rotvelter, men også noe brekk inngår. Området har blitt plukkhogd, men dette er lenge siden. En kan også se vaser av gamle tømmerstokker i bekken etter fløtning ut fra Torsvatnet. Det er ganske lite løvtrær i området, men noe rogn inngår, med spredte forekomster av relativt vanlige Lobarion-arter.

Skogen har et utpreget fuktig skogklima, og det er mye lav i trærne (gubbeskjegg, skrukelav, korallav). Imidlertid mangler det noe for å få det spesielt fuktige preget som kreves for at kravstore arter kommer inn. Trådragg nevnes av Korbøl (2003) på 10 trær, men tross mye leiting kunne en ikke verifisere dette, og arten er heller ikke belagt ved Lavherbariet. Derimot er det mye gammelgranlav på de grove granstammene, men samfunnet synes ikke å være mer enn middels utviklet, med noen funn av granbendellav som mest interessant. I alt 8 rødlistearter ble påvist.

Lokaliteten har viktige kvaliteter som fuktig, gammel gran-naturskog, med tilhørende relativt rikt arts mangfold, og anses som viktig - verdi B.

5 Ålvatnet Ø

Naturtype: Gammel barskog - Gammel granskog
BMVERDI: A
Areal: 108,33daa

UTM: Ø:, N:
Hoh: 250-340 moh

På Trosetseteråsens nordvestside løper ei markert vestvendt kløft med bratte skråninger (dels med rike bergvegger) ned mot Ålvatnet. Her står en tung og fuktig granskog. Det meste er en mosaikk mellom blåbær- og småbregneskog, i bunnen ganske frodig. En sørhelling skiller seg ut; her står en meget rik lågurtgranskog (blåveis, skogsalat, hengeaks, myskegras, trollbær, taggbregne, myske).

Nede i kløfta er skogen tydelig plukkhogspåvirket, med ganske få gamle trær og stedvis mange yngre løvtrær. Den er imidlertid kompakt og fuktig. Litt lenger oppe går en over i en helt annen skog. Det er urskogs nære forhold - uryddig mosaikk mellom aldersfase, bledningsfase og oppløsningsfase, "rotete" skogbilde med kompakte partier vekslende med åpne glenner etter sammenbrudd; grove og storvokste trær, og store mengder grove læger. Det er mye læger i alle nedbrytningsstadier, og skogen har god kontinuitet i død ved. Særlig fin er skogen i den sørvendte hellingen, som kombinerer rik lågurtskog med urskogs nærhet. Det ser ut til at det har gått en lokal trombe gjennom området og sørget for omfatteende vindfelling. På rotveltene dominerer trivialarter, men ellers er floraen av vedboende sopp ganske variert og rik, i Fosen-sammenheng. Det er også brukbart for lav. Trolig har den sørvendte hellingen også en rik jordboende soppfunga.

Området har meget store kvaliteter, og er klart svært viktig - verdi A.

6 Trosetseteråsen

Naturtype: Gammel barskog - Gammel granskog
BMVERDI: B
Areal: 39,16daa

UTM: Ø: N:
Hoh: 320-380 moh

Like sørøst for toppen av Trosetseteråsen er her avgrenset et lite søkk med granskog. Det er en noe fuktig, rik utforming av lågurtskog i bunnen (blåveis, hengeaks, fingerstarr, kranskonvall), dels overgang mot rik sumpskog, mens på sidene er det mer blåbærgranskog. Skogen har et velutviklet naturskogspreg; godt sjiktet aldersfase, stor spredning på alder og dimensjoner, mange trær rundt 50 cm dbh, men de eldste er likevel ganske få. Det er lenge siden det er hogd i området, og skogen har dannet en god del dødved (mest i form av rotvelter) i ulike stadier.

Kombinasjonen eldre naturskog, en spesiell vegetasjonstype med glidende overgang lågurtskog-sumpskog, og en trolig rik mykorrhizasoppfunga fører til at området vurderes som viktig - verdi B.

7 Svartberget SV

Naturtype: Gammel barskog - Gammel granskog
BMVERDI: B
Areal: 38,23daa

UTM: Ø:592540, N:7074300
Hoh: 320-360 moh

En liten og ganske dyp dal med nordlig eksposisjon. Vegetasjonen veksler mellom småbregne, storbregne og fattig sumpskog, her og der med bekkeblom. I partier går vegetasjonen over i en fattig høystaudevariant med turt, tyrihjelms og skogstorkenebb. Granskogen er i tidlig aldersfase. Dødved mengden varierer en del fra ingen til mye på grunn av vindfall. Gamle godt nedbrutte læger er sparsomt tilstede og er uten unntak gamle gjenliggerer etter et tidlig hogstuttak. Produktiviteten er rimelig høy, og grana når betydelig størrelse både i høyde og i stammebredde. Største målte stammediameter er 70 cm ved brysthøyde. Det er gjort en liten flatehogst i nedre del av biotopen. Høy produktivitet, gunstig lokalklima, relativt langt fremskredet suksessionsstadium, samt forekomst av sjeldne og trua arter tilsier regional verdi B.

Artsmangfold

Det meste av området er av en karakter som ikke skaper grunnlag for et spesielt rikt arts mangfold (fattig barskog, en del påvirket, lite dødved, svak kontinuitet). Kjerneområdene, spesielt i sørøst, skiller seg imidlertid ut som til dels relativt artsrike for flere ulike grupper. Utenfor kjernene er det bare funnet noen få arter i lave tettheter.

Vedboende sopp er generelt dårlig utviklet i ytre Trøndelag, og dette området er ikke noe unntak. I de gamle skogpartiene finner en et typisk sett av naturskogsarter som duftskinn, svartsoneskjute og gammelgranskål, dette "klassiske" trekløveret opptrer ganske frekvent i noen partier. På rotvelter dominerer trivialarter som rødbrandkjute, fiolkjute, iblant hvit grankjute, og (særlig hyppig) tjærekjute. Det er typisk at rotvelter har et dårligere utvalg signalarter enn knekte trær, noe som også er tydelig i dette området. I bekkedalen sør for Torsvatnet fant vi skorpepiggsopp på ei død, stående rogn. Den urskogsne skogen nordvest på Trosetseteråsen antas å ha et betydelig mangfold av vedboende sopp på gran, inkludert potensial for sjeldne arter, men dette må undersøkes på høsten. Enkelte signal- og rødlistearter ble også funnet på furu i vestlige del av området, uten at arts mangfoldet på dette treslaget er særlig velutviklet.

Lavfloraen på gran virker middels velutviklet. I fuktige partier er det generelt mye epifytter i trærne, særlig gubbeskjegg, skrukelav og korallav. Mer kravfulle arter ble ikke påvist, og det synes som om skogen generelt mangler et lite hakk på å være egnet for de mest fuktighetskrevene artene. Korbøl (2003) nevner trådragg både i bekkedalen ut fra Torsvatnet og i kløfta nordvest på Trosetseteråsen, men tross ganske mye leiting kunne en ikke verifisere dette. Det finnes heller ikke belegg i Lavherbariet. Kombinert med at skogen virker noe for tørr for artene vil vi inntil videre ikke anse forekomstene som tilstrekkelig dokumentert. På grove granstammer finnes ganske mange gamle gammelgranslav. Imidlertid kunne vi ikke påvise et spesielt rikt utvalg av arter i dette skorpelavsamfunnet, og det virker ikke spesielt rikt utviklet. Noen funn av granbendellav i bekkedalen fra Torsvatnet er beste funn, men heller ikke denne arten var spesielt frekvent. Derimot er det mye huldrelav ved basis av gamle graner i skråningene. På løvtrær inngår et lite utvalg av relativt vanlige lobarion-arter.

Av andre grupper vil en trekke fram karplantefloraen i lågurtskogene på Trosetseteråsen. Her kan en finne flere sørlige-sørøstlige arter som i denne regionen er nær sin nordgrense. Mosefloraen kan også ha interessante elementer, men dette er dårlig undersøkt. Det kan være potensial både på død ved og på (kalk)rike bergvegger.

Samlet sett anses området som middels rikt for arts mangfoldet, men der noen av kjerneområdene har betydelige kvaliteter og et ganske rikt utvalg av arter.

Tabell: Artsfunn i Torsvatnet. Kolonnen **Totalt antall av art** summerer opp antall funn innenfor området. 0 betyr at artsfunnet ikke er tallfestet, men begreper som mye, en del, sparsomt, spredt o.l. er brukt. Det store tallet i kolonnen **Funnet i kjerneområde** henviser til hvilke kjerneområder arten er funnet. Det lille tallet angir hvor mange funn som er gjort i hvert kjerneområde. 0 betyr tekstlig kvantifisering. Små tall uten kjerneområdenummer angir funn utenfor kjerneområder.

Gruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste-status	Totalt antall av art	Funnet i kjerne-område (nr)
Maurefamilien	Galium odoratum	Myske		1	5 ₁
Levermoser	Anastrophyllum hellerianum	Pusledraugmose		5	5 ₅
Levermoser	Calypogeia suecica	Røteflak		2	4 ₂
Busk- og bladlav	Alectoria sarmentosa	Gubbeskjegg	NT	0	4 5 7 ₀
	Degelia plumbea	Vanlig blåfittlav		2	4 ₂
	Lobaria pulmonaria	Lungenever		3	5 ₃
	Lobaria scrobiculata	Skrubbenever		1	4 ₁
	Nephroma laevigatum	Kystvrenge		3	1 5 ₂
	Peltigera collina	Kystårenever		2	4 ₂
Skorpelav	Bactrospora corticola	Granbendellav	VU	2	2 ₁ 4 ₁
	Chaenotheca brachypoda	Dvergullnål		1	7 ₁
	Chaenotheca gracillima	Langnål	NT	4	4 ₁ 5 ₃
	Gyalecta friesii	Huldelav	NT	8	1 2 ₁ 4 ₄ 5 ₂
	Pyrrhospora elabens			6	5 1 ₁
Sopp vedboende	Climacocystis borealis	Vasskjuke		2	1 4 ₁
	Cystostereum murrayi	Duftskinn	NT	6	1 4 ₄ 7 ₁
	Gloiodon strigosus	Skorpepiggsopp	NT	1	4 ₁
	Leptoporus mollis	Kjøttkjuke		1	1 ₁
	Oligoporus hibernicus		NT	1	1 ₁
	Phellinus chrysoloma	Granstokkjuke		4	5 ₄
	Phellinus nigrolimitatus	Svartsonekjuke	NT	10	1 2 ₁ 5 ₆ 6 ₁ 7 ₁
	Phlebia cornea	Hornskinn	NT	1	1 ₁
	Pseudographis pinicola	Gammelgranskål	NT	24	1 2 ₇ 4 ₁ 4 ₅ 5 ₁₀
	Skeletocutis lenis		NT	3	1 1 1
	Trichaptum fuscoviolaceum	Tannet folkjuke		1	1
	Veluticeps abietina	Praktbarksopp		4	1 5 ₃

Avgrensning og arrondering

Nyere hogstinngrep har fragmentert området en del, og kompliserer avgrensingen. De største kvalitetene finnes i den sørøstlige delen. En kan velge mellom en streng tilnærming der mest mulig av nyere hogster utelates (dvs. at arealet nordvest for Torsvatnet tas ut). Dette vil ikke medføre tap av store kvaliteter mht. gammel naturskog eller skogtyper. Derimot vil en miste viktige arronderingsmessige kvaliteter, i og med at de bratte liene opp fra Torsvatnet ikke kommer med, og at en heller ikke får inkludert hele nedslagsfeltet. Det er vanskelig å gi noen god anbefaling på arronderingss spørsmålet, og en har derfor skissert to muligheter.

Andre inngrep

I tillegg til tidligere tiders plukkhogster, som har påvirket mye av skogen ganske betydelig, er det også gjort en del nyere inngrep i området. Mest negativt i så måte er et stort ungskogsfelt i vestre del av den sørvendte lia opp fra Torsvatnet. Det er også gjort mange nyere inngrep inne på åsen rundt Storsteinheia. Disse inngrepene har ganske betydelig negativ innvirkning på verneverdiene, og er angitt som alternativ avgrensning. Tekniske inngrep er derimot nesten fraværende i området. Den store masta som står på Skavlåssen like øst for området er imidlertid svært synlig fra høydedragene.

Vurdering og verdisetting

Samlet sett vil vi vurdere naturverdiene i dette området som moderat til middels. I positiv forstand teller at området er relativt stort, det er godt arrondert (tar opp i seg hele den vide dalgryta og nedbørsfeltet til Torsvatnet forutsatt den største avgrensningen), det har innslag av en del ganske produktive og kompakte granskoger, noen kjerneområder med betydelige kvaliteter knyttet til fuktig og rik granskog (inkludert tilnærmet urskogsreg i et lite parti). Artsmangfoldet er ganske variert i granskogene for en del artsgrupper (bl.a. karplanter, lav, moser, i noen grad vedboende sopp, dessuten brukbart potensial for jordboende sopp i lågurtgranskog på Trosetseteråsen). De største naturverdiene er konsentrert til de sørøstre deler av området. Heiene i vest (Slettheia-Litlknuken) står i en mellomstilling; med enkelte kiler av nyere hogster inn i dalsøkkene fra sør, men med visse furuskogskvaliteter.

På den annen side er nesten hele området sterkt preget av tidligere tiders gjennomhogster, med påfølgende mangel på gamle trær og død ved, og redusert arts mangfold. I tillegg kommer tunge hogstinngrep i nyere tid i landskapet nordvest for Torsvatnet, som i betydelig grad har redusert verneverdiene og fragmentert området. Det er mulig å utelate mesteparten av disse inngrepene ved å skjære vekk rundt 1500 daa nordvest for Torsvatnet (alternativ avgrensning markert på kart), men arronderingen vil da bli dårligere.

I forhold til mangelanalysen (Framstad 2002, 2003) bidrar området i relativt liten grad til å dekke inn viktige mangler. Kriterier som delvis dekkes inn er (1) viktige forekomster av rødlistearter og (2) gammel skog under naturlig dynamikk (men på svært små arealer), samt så vidt også (3) rike skogtyper (lågurtgranskog). En har ikke utviklet den utpreget fuktige, oseaniske granskogstypen som er fokus i forhold til internasjonalt ansvar.

Antakelig er dette et av de største gjenværende, rimelig naturskogsne skogområdene på søndre del av Fosen-halvøya, som ellers er svært hardt preget av et omfattende bestandsskogbruk. Slik sett har området en viktig landskapsøkologisk funksjon. Dette forsterkes av flere viktige kjerneområder, som kan fungere som spredningskjerner ettersom resten av området med tiden restaurerer seg selv.

Området vurderes som regionalt verneverdig (**).

Tabell: Kriterier og verdisetting for kjerneområder og totalt for Torsvatnet. Ingen stjerner (0) betyr at verdien for kriteriet er fraværende/ ubetydelig. Strek (-) betyr ikke relevant. Se ellers kriterier for for verdisetting i metodekapittelet.

Kjerneområde	Urørt-het	Dødved mengde	Dødved kont.	Gamle bar-trær	Gamle løvtrær	Gamle edel-løvtrær	Treslagsfordeling	Varia-sjon	Rik-het	Arter	Stør-relse	Arron-dering	Samlet verdi
2 Ålvasslia V	***	**	*	**	*	-	*	*	*	**	-	-	**
1 Litlknuken	***	**	*	**	0	-	*	*	-	*	-	-	*
3 Ålvatnet NØ	***	**	*	**	*	0	*	*	*	*	-	-	**
4 Torsvassbekken	***	***	**	**	*	0	*	0	*	**	-	-	**
5 Ålvatnet Ø	***	***	***	**	*	0	*	**	***	***	-	-	***
6 Trosetseteråsen	***	**	*	**	0	0	*	*	**	**	-	-	**
7 Svartberget SV	**	**	*	*	*	-	*	**	*	*	-	-	**
Totalt for Torsvatnet	**	**	*	**	*	0	*	**	**	**	**	***	**

Referanser

Framstad, E., Økland, B., Bendiksen, E., Bakkestuen, V., Blom, H. & Branderud, T. E. 2003. Liste over prioriterte mangler ved skogvernet. - NINA oppdragsmelding 769. 9pp.

Framstad, E., Økland, B., Bendiksen, E., Bakkestuen, V., Blom, H. og Brandrud, T.E., 2002. Evaluering av skogvernet i Norge. Fagrapport 54, NINA. 146 s.

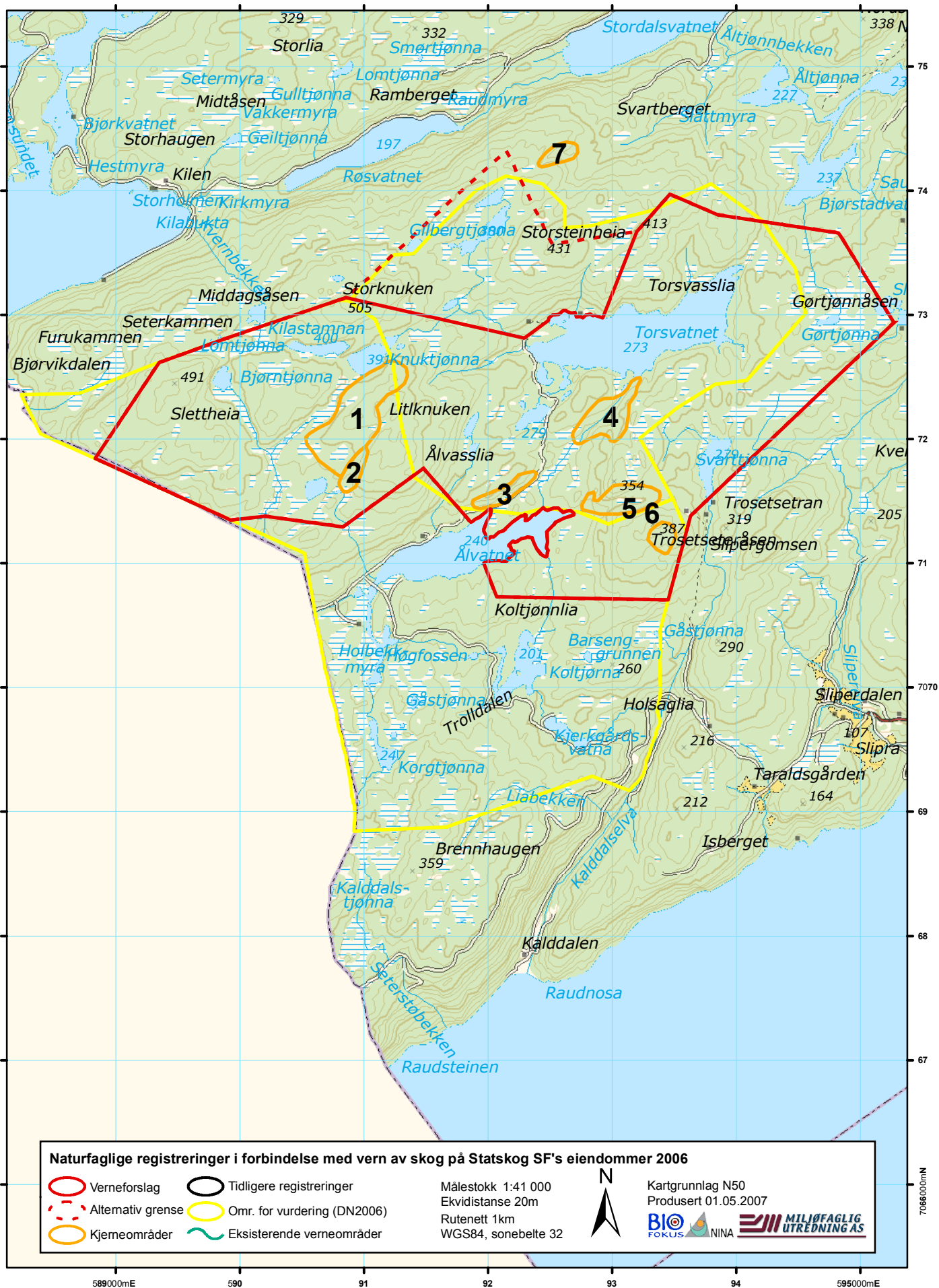
Korbøl A. 2003. Nøkkelbiotoper og hensynsområder i statskoger og statsallmenninger i Midt-Norge. Delrapport 2. Prevista rapport 3/2003.

Moen, A., 1998. Nasjonalatlas for Norge: Vegetasjon. Statens kartverk, Hønefoss, 199 s.

Sigmond, E.M.O., Gustavson, M. & Roberts, D. 1984. Berggrunnskart over Norge - M 1: 1 million. Norges Geologiske Undersøkelse.

Torsvatnet (Mosvik, Nord-Trøndelag).

Areal 12.232daa, verdi **

Bilder fra området Torsvatnet

Området karakteriseres av furuskog på flyene og granskog i søkk og hellinger. Her eldre furuskog fra åsen nordøst for Alvatnet.
Foto: Tom Hellik Hofton

Knuktjønna og Storknuken. Foto: Jon T. Klepsland

Granskogen i liene er fuktig og produktiv, stedvis relativt gammel naturskog, som her i kjerne 4. Foto: Tom Hellik Hofton

Østlige del av kjerne 5 er et sjeldent fint miljø med urskogs nær, høyproduktiv granskog. Foto: Tom Hellik Hofton